

Rekenkamer kritisch op bereik en resultaten onderwijsachterstandenbeleid

Capelle aan den IJssel bestrijdt onderwijsachterstanden ruimhartig door relatief veel peuters toegang te geven tot voorschoolse educatie. Het aantal peuters dat deelneemt aan voorschoolse educatie blijft echter achter. Verder ondersteunde de gemeente via een aanvullende subsidie activiteiten voor kinderen tot en met 12 jaar, maar zijn de resultaten daarvan onbekend. Dit concludeert de rekenkamer in haar rapport 'resultaat op achterstand: onderzoek naar gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid'.

De gemeente is wettelijk verplicht te zorgen voor voldoende aanbod van voorschoolse educatie om zo onderwijsachterstanden bij peuters tegen te gaan. Ook moet de gemeente jaarlijks overleg voeren en afspraken maken met kinderopvangorganisaties en schoolbesturen. De rekenkamer heeft onderzocht of Capelle aan den IJssel hierin is geslaagd en haar doelstellingen heeft bereikt.

bereik voorschoolse educatie blijft achter

In Capelle aan den IJssel komen relatief veel peuters in aanmerking voor voorschoolse educatie. Dit komt ten eerste doordat peuters al op relatief jonge leeftijd kunnen deelnemen aan voorschoolse educatie. Ten tweede hanteert de gemeente relatief brede criteria om te bepalen welke peuters er onder de doelgroep vallen. De gemeente streefde ernaar om 70% van de peuters uit de doelgroep te bereiken, maar dat is niet gelukt. In 2023 en 2024 namen respectievelijk 58% en 59% van de peuters deel aan voorschoolse educatie.

resultaten aanvullende subsidieregeling zijn onbekend

De gemeente heeft aanvullend financiële ondersteuning geboden aan het basisonderwijs en de bibliotheek voor activiteiten gericht op het bestrijden van onderwijsachterstanden voor kinderen tot en met 12 jaar. De gemeente heeft echter geen zicht op de resultaten doordat de subsidieregeling te breed is opgezet en de gemeente geen resultaatafspraken heeft gemaakt met basisscholen. Met de bibliotheek zijn er wel resultaatafspraken gemaakt. De gemeente heeft de subsidieregeling ondertussen grotendeels stopgezet.

gemeente maakt niet over alle verplichte thema's afspraken

Uit het onderzoek blijkt verder dat de gemeente gedeeltelijk heeft nagelaten de wettelijk verplichte jaarlijkse afspraken te maken met kinderopvangorganisaties en schoolbesturen. Ook dient de gemeente jaarlijks overleg te voeren over onderwijsachterstanden. Dit doet de gemeente pas sinds 2023.

Uit de conclusies volgen een drietal aanbevelingen. Ten eerste beveelt de rekenkamer aan om de toeleiding naar voorschoolse educatie te verbeteren, zodat er meer peuters kunnen worden bereikt. Met de tweede aanbeveling roept de rekenkamer het college op om de wettelijk verplichte afspraken te maken en jaarlijks te monitoren of deze nog voldoen. Ten slotte beveelt de rekenkamer aan om concrete doelen op te stellen voor zowel de toeleiding als de afspraken met betrokken organisaties en deze doelen in het beleid vast te leggen.

Het college van B en W neemt de aanbevelingen van de rekenkamer over.

noot voor de redactie

Het rapport 'resultaat op achterstand: onderzoek naar gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid' is op donderdag 18 december 2025 digitaal beschikbaar op www.rekenkamer.rotterdam.nl. Voor meer informatie of vragen over dit rapport is Sjoerd Keulen (directeur rekenkamer) bereikbaar via tel.010-2672242.

over de rekenkamer

De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het beleid, het financieel beheer en de organisatie van het gemeentebestuur. De rekenkamer doet dat ten behoeve van de gemeenteraden van Rotterdam, Lansingerland, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Albrandswaard. Hiermee draagt de rekenkamer bij aan het versterken van de lokale democratie en de kwaliteit van het gemeentebestuur.